No. 1140

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1851.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 20 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 Januarij.

Regt van Vereeniging en Vergadering.

II.

De regering, zeiden wij gisteren, heeft zich in het opstellen van dit ontwerp op het goede standpunt geplaatst. Zij heeft in de eerste plaats begrepen, dat het regt tot vereeniging en vergadering, waarvan in de grondwet sprake is, schoon in zijne algemeenheid alle vereeniging en vergadering omvattende, evenwel geene nieuwe regeling en beperking vorderde, waar deze reeds door andere wetten was vastgesteld. Zij heeft zich daarom zeer wijsselijk onthouden van den misslag, die algemeene afkeuring had ontmoet in het ontwerp door het vorig ministerie aangeboden; zij heeft namelijk geen greep willen doen in het burgerlijk wetboek, en alzoo art. 1690 van dien Codex onveranderd gelaten. De regeling toch van het in de grondwet uitgedrukt staatkundig regt tot vereeniging en vergadering, werd door de grondwet slechts gevorderd voor zoover de *openbare orde* zulks eischt; dat is, met andere woorden, zoo als de Memorie van Toelichting zegt: in het belang der „algemeene," publieke *regtsveiligheid*." De bepalingen nu van het burgerlijk wetboek omtrent de zedelijke ligchamen hebben met de publieke regtsveiligheid niets gemeens, en zijn alzoo uit den aard der zaak gesloten buiten de regeling, die art. 10 der grondwet in het belang der openbare rust voorschrijft.

Ten tweede onderscheidt zich het ontwerp van den heer Nedermeijer van Rosenthal van dat der vorige regering, dat het tot beginsel neemt het *repressief* stelsel, niet gelijk de heer Donker Curtius het *preventief*. Dit laatste toch ontneemt alle vrijheid van handelen en laten, zoo dikwerf het *bon plaisir* der regering zulks goed vindt. Het is wel waar, de vorige regering trachtte haar *preventief* stelsel zoo min mogelijk inbreuk op het grondwettig regt te doen maken, en deed haar best om de wet te wapenen tegen het misbruik van haar aangenomen stelsel. Doch er is een zoo groot verschil tusschen het *preventief* en *repressief* systeem, dat het eerste, hoe ook verzacht en verzwakt, nooit geven kan wat het tweede verleent, al is ook dit tweede getemperd door tal van maatregelen, die het systeem gedoogt.

De tegenwoordige minister van justitie heeft gemeend dat de Grondwet in art. 10 niet een regt verleent, maar dat slechts boekstaaft. Voor hem is het regt tot vereeniging en vergadering een natuurlijk regt; „vereeniging", zegt hij, „ligt in de menschelijke natuur, en „geen maatschappelijke vorm mag dit regt inkorten verder" dan de openbare orde zulks vordert. „Men „zou dus," zoo gaat de Memorie van Toelichting voort, „bij de herziening der grondwet niet ligt eene bepaling „hebben voorgesteld en aangenomen, ware het niet dat „de vroeger plaats gehad hebbende overdreven toepassing „van de dit regt beperkende bepalingen des strafregts, „ook hier eene erkenning van dit natuurlijk regt wenschelijk had doen achten. De erkenning nu, dat het „regt van vereeniging en vergadering een van de menschelijke geaardheid onafscheidbaar en daardoor natuurlijk regt is, brengt mede, dat zijne uitoefening in den „regel vrij behoort te wezen, dat daartoe *geen verlof* „*behoort te worden gevraagd*, en dat het *misbruik alléén* „*moet worden gestraft*. De wet, die de uitoefening van „het regt tot vereeniging en vergadering regelt, moest „derhalve van beginsel *repressief* zijn. Alleen in enkele „gevallen mogen overwegende redenen het *preventief* stelsel billijken."

Ziedaar hoe de regering in korte woorden zijn systeem ontwikkelt en motiveert in de Memorie van Toelichting, welke onze lezers in n°. 1118 en 1119 van ons blad hebben kunnen lezen.

In het ontwerp van wet vindt men, in overeenstemming met dit systeem, dat tot het oprigten eener vereeniging de magtiging der overheid niet wordt gevorderd. Tot regeling en beperking van dit beginsel wordt gesteld, dat eene vereeniging in doel en middelen moet zijn niet strijdig tegen de wetten en zeden, en dat in *staatkundige vereenigingen* de leden moeten zijn ingezetenen, meerderjarig en in het volle genot hunner burgerschapsregten. Alleen de regterlijke magt is bevoegd om de overtreding dier voorwaarden te beoordeelen, en naar aanleiding daarvan eene schorsing of ontbinding der vereeniging te bevelen; terwijl de regering zich alléén deze preventieve inmenging voorbehoudt, dat zij zich ten alle tijden het regt toekent van kennis te nemen van het doel, de reglementen, de namen der bestuurders en leden, en de plaats waar zij vergaderen.

Op het regt van vergadering grijpt het preventief systeem een weinig meer in. Men heeft geen verlof noodig om eene vergadering te houden; maar de regering heeft ten allen tijde het regt om daarbij tegenwoordig te zijn, en oproepingen tot vergaderingen in de opene lucht moeten drie dagen voor de bijeenkomst aan het gemeentebestuur der plaats worden kenbaar gemaakt. Daarenboven, eene vergadering, waaraan gewapende leden deel nemen, of die tot zamenscholingen of oproer overslaat, kan door de autoriteiten verpligt worden uiteen te gaan. En eindelijk der regering wordt het regt verleend, om in tijden van buitenlandsche oorlog of van inwendige beroerten de uitoefening van het regt *van vergadering* hetzij door het geheele rijk, hetzij in eene of meer provincien te schorsen.

Ziedaar in korte woorden het systeem van de regering zamengevat en tevens aangetoond, dat het *repressief* stelsel de wet domineert, en het *preventief* alleen in sommige gevallen en bij uitzondering is toegelaten.

De Duitsche bladen hebben sinds eenigen tijd veel gesproken over een gerucht dat in Luxemburg veel sensatie heeft gemaakt, namelijk dat er een plan zou bestaan om het Groothertogdom aan Pruissen toe te voegen, en daardoor de onafhankelijkheid en nationaliteit van Luxemburg te vernietigen. Nederland zou daarentegen eenige brokken van het oude hertogdom Gelderland in ruiling ontvangen. Tot dusverre werd aan dat gerucht niet veel geloof gehecht, doch de *Courier du grand duché de Luxembourg* berigt thans dat het gerucht veel schijn van waarheid heeft verkregen, en verheft zich luid tegen zulk een maatregel. Wat daarvan zij, moge spoedig blijken; evenwel vindt het gerucht nog geenszins algemeen geloof.

In de zitting van den stedelijken raad van gisteren is Dr. Voorhelm Schneevoogt, eerste geneesheer in het Buiten-Gasthuis, benoemd tot buitengewoon Hoogleeraar in de Geneeskunde aan het Athenaeum Illustre alhier. Dr. Schneevoogt blijft intusschen het Buiten Gasthuis bedienen.

Z. M. heeft 1e. aan J. H. E. Cornelis, notaris te Broekhuijzen, arrondissement Roermond, vergund zijne standplaats als zoodanig naar de stad Roermond te mogen overbrengen; 2e. benoemd tot deurwaarder bij den Hoogen Raad der Nederlanden J. H. Boudewijn; 3e, aan de navolgende burgemeesters, als: Mr. J. F. C. J. de Roy, te Breda, J. Donker Hzn., te Edam, S. de Vries, te Purmerend, Mr. K Wagtho, te Tholen, S. H. van Diggelen te Axel, en A. L. W. H. Bloemarts, te Weert, respectivelijk voor den tijd van één jaar ontheffing verleend van het bepaalde in art. 8 alinea 2 der wet van 9 Julij 1842 ten einde de betrekking van burgemeester met die van notaris te mogen vereenigen.

Het *Staatsblad* n°. 108, bevat de Wet van den 31 December 1850, tot vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor den jare 1851.

Naar men verneemt, zal de eerste tentoonstelling van voorwerpen van tuinbouw, door de *Vereeniging tot bevordering van den Tuinbouw in de provincie Zeeland* te houden, plaats hebben te Middelburg, op Woensdag en Donderdag, den 9 en 10 Julij eerstkomende.

Uit de door ons ontvangen *Javasche Couranten* ontleenen wij nog het volgende:

Het Nederlandsche barkschip *de Drie Vrienden*, gezagvoerder Tange, hetwelk blijkens de *Javasche Courant* van 23 October 1850, op de klippen bij het eiland Ra-as is vastgeraakt, is met de lading geheel verloren, zijnde slechts eenige kleinigheden en de bagage der opvarenden gered.

De gezagvoerder heeft verklaard, dat hij alle mogelijke assistentie van het hoofd en de bevolking van het eiland Ra-as heeft ondervonden, hebbende hij, uit erkentenis, een zilveren horologie aan dit hoofd gegeven.

Te Sumanap zijn de matrozen in eene kamer in het fort gehuisvest, welke daartoe door den militairen-kommandant, op verzoek van het plaatselijk bestuur, was ingerigt, terwijl de gezagvoerder en stuurlieden bij Z. H. den sultan en bij den assistent-resident hebben gelogeerd. Z. H. den sultan heeft het de matrozen aan niets laten ontbreken, en tevens gezorgd voor het benoodigde voor de reis naar Soerabaija, die den 14 October jl. ondernomen is met de aan de Z. H. toebehoorende schoener *Sumanap*.

— In den namiddag ten drie ure, van den 25sten October jl., zijn in de distrikten Kotta-Kedirie en Diambeau (residentie Kedirie) door een hevigen wervelwind, 108 inlandsche huizen omgewaaid.

— Na eene droogte van 117 dagen, is in den namiddag van den 28sten October jl. in het distrikt Doekoe-Uringin, residentie Tagal, een onweder losgebroken, vergezeld van hevigen wind en regen, waardoor in elf dessa's van dat distrikt 229 huizen zijn omgewaaid en ingestort, bij welk ongeval, in de dessa Pendawa, een kind van acht jaren is omgekomen, door het nederstorten van eenen balk, die hem het hoofd verbrijzelde.

— Op den 26sten October jl., heeft te Tjeringien (residentie Bantam), een hevige storm gewoed, vergezeld van zware regenbuijen, bij welke gelegenheid een aantal woningen in de kampong Tjeringien Lor zijn omver gewaaid of zwaar beschadigd, en een aantal vruchtboomen ontworteld.

Den vorigen dag had terzelfder plaatse, doch meer ten zuide van de hoofdplaats, mede een zware storm gewoed, door welken aanmerkelijke schade is toegebragt aan de woningen van den patih, terwijl die van het distriktshoofd en van ander ten zuiden der hoofdplaats wonend inlandsch personeel, met derzelver stallingen, geheel zijn omver gewaaid; benevens eene in de nabijheid staande steenbakkerij geheel is vernield.

De schade, door deze stormen veroorzaakt, wordt geschat op ruim ƒ 1200.

Ook waren eenige dagen vroeger in het distrikt Pandeglang, door een hevig stormweder, 113 zoo groote als kleine woningen vernield of zwaar beschadigd.

In de dessa Tjilangkap, afdeeling Lebak, is brand ontstaan, waardoor tien huizen in den asch zijn gelegd.

Dit onheil wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

Menschenlevens heeft men bij deze verschillende onheilen niet te betreuren gehad.

— In den namiddag van den 31 October is in het district Doekoewringin, residentie Tagal, andermaal een onweder ontstaan, vergezeld van hevigen wind, waardoor in zes dessa's van dit distrikt, zestien Javaansche woningen zijn omgewaaid en eenige zware boomen ontworteld.

— Op den 1 en 5 November 1850, zijn in het distrikt Tjibinong (afdeeling Buitenzorg), door eene sterke windvlaag, vergezeld van hevigen regen, 40 gebouwen, bestaande uit planken en bamboezen, met pannen en atap gedekte, woningen, padieschuren, paardenstallen, eene koekraal en meer anderen, grootendeels omvergerukt en min of meer beschadigd; — terwijl die van den 5, welke voornamelijk op het landgoed Tjitrap gewoed heeft, aldaar 14 gebouwen in bovenvermelden toestand heeft gebragt.

De *Staats-Courant* bevat nog de volgende uit Oost-Indie per Overland-mail ontvangen berigten.

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben over de tien eerste maanden van 1850 zuiver opgebragt ƒ 4,156,586,88; zijnde ƒ 623,337,03 meer dan in 1848 en ƒ 154,032,42½ minder dan in 1849 gedurende hetzelfde tijdvak is verkregen.

Omtrent den oogst van 1851 worden gunstige verwachtingen gekoesterd, vooral wat de Koffij betreft. In de Preanger Regentschappen alleen, alwaar in 1846 vele nieuwe aanplantingen van koffijboomen hebben plaats gehad, werd de koffij-oogst op niet minder dan 200,000 pikols geraamd. Ook de rijst-cultuur is in die residentie zeer toegenomen, terwijl uit een en ander ontstaan

meerdere behoefte aan middelen van afvoer het voorwerp der aanhoudende zorg van het bestuur uitmaakt.

— Te Amboina was de gezondheids-toestand, blijkens berigten van 9 Oct. 1850, betrekkelijk niet ongunstig, achtereenvolgende schokken van aardbeving, vergezeld van onderaarsch gedruisch waren aldaar waargenomen van den 7den tot den 10den dier maand. Een schok op den 8sten was zoo hevig, dat aan de gebouwen meerdere of mindere schade is toegebragt.

— De gezondheids toestand der geblesseerde officieren en manschappen bij de jongste gevechten met de oproerige Chinezen op Borneo, was minder gunstig dan vroeger. De luitenant-kol. Sorg had de amputatie van het gekwetste been moeten ondergaan, aan de gevolgen waarvan, waarbij eene hevige dyssenterie is gekomen, hij bezweken is. Het lijk van dezen verdienstvollen hoofdofficier is begraven in het fort, hetwelk zijnen naam zal vereenwigen. De luit. ter zee van der Bank nam in beterschap toe. De luit.-kol le Bron de Vexala had het kommandement over de troepen aanvaard, en zou eenen aanval beramen op eene der vijandelijke sterkten, genaamd Li Banko. het welslagen waarvan waarschijnlijk ten gevolge zou hebben, dat de berg Pamangkat geheel van vijanden zou worden gezuiverd, en de rijpende padi aldaar niet in zijne handen zou vallen.

'S GRAVENHAGE, 18 Jan. De Vereeniging *de Toekomst* heeft, in hare vergadering van gisteren avond, tot kandidaat voor het lidmaatschad der Provinciale Staten in Zuid-Holland in het 2de kiesdistrikt 's Gravenhage (7de van Zuid-Holland) met nagenoeg eenparige stemmen gekozen, den heer: Mr. A. DE PINTO.

Door de kiezersvereeniging op het Buitenhof alhier, is Mr. D. LEON bij volstrekte meerderheid der gestemd hebbende leden tot kandidaat geproclameerd. Beide kandidaten hebben verklaard de kandidatuur aan te nemen.

ROTTERDAM, 17 Jan. In de vergadering van kiezers van het 2de kiesdistrikt dezer stad, voor de herkiezing van leden der provinciale staten op gisteren gehouden, heeft de voorzitter, na opening der vergadering voorgesteld over te gaan tot het voordragen van kandidaten voor het vacerende lidmaatschap der staten, op de wijze, zooals bij de oproeping is verzocht, — indien altbans de vergadering zich daarmede zou kunnen vereenigen.

Dit voorstel met algemeen goedvinden aangenomen zijnde, heeft de voorzitter kennis gegeven dat door de heeren *C. T. Thooft*, *E. Suermondt*. *W. J. Hoffman*, *A. van Bijckerorsel Wzn.*, *J. Rueb* en Mr. *A. Hoynck van Papendrecht* tot kandidaat is voorgesteld de heer *J. H. C. van der Kun*.

Daar er verder geene kandidaten werden voorgedragen, heeft de voorzitter in overweging gegeven, den heer van der Kun als kandidaat der vergadering te proclameren, met welk voorstel de vergadering zich eenparig heeft vereenigd.

De heer van der Kun, ter vergadering tegenwoordig, heeft daarop het woord genomen en te kennen gegeven. dat hij, ofschoon voor zich zelf niet trachtende naar de betrekking van lid der provinciale staten en door den loop van vroegere verkiezingen daartoe ook minder aangemoedigd, zich echter thans genoopt gevoelt de hem vereerend aangeboden kandidatuur nog ditmaal te aanvaarden. De vergadering is daarop gesloten. (*N. R. C.*)

ZWOLLE, 16 Januarij. Door Z. E. den Minister van Binnenlandsche zaken, is bij resolutie van den 11 dezer maand eene Commissie benoemd, bestaande uit de heeren: Ferrand, Inspecteur van den Waterstaat. van Gendt, Ingenieur, en Staring, Referendaris bij gemeld Departement, tot het doen van een onderzoek naar den tegenwoordigen en vermoedelijk toekomstigen toestand der werken in het Zwolsche Diep

— Er zal aanstaande Maandagavond te 6 ure in het Odéon alhier eene vergadering gehouden worden, van de voorloopige leden te Zwolle en Zwollerkerspel der op te rigten Overijsselsche Maatschappij voor Landbouw, Tuinbouw en Veeteelt, ten einde de concept-wet en verdere aangelegenheden te behandelen, de aanmerkingen daarop vallende te verzamelen, en aan het voorloopig bestuur op te zenden.

De algemeene vergadering van al de leden uit de geheele provincie, zal hoogst waarschijnlijk bepaald blijven op 30 Januarij e. k. ten 11½ ure in het Athenaeum te Deventer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Jan Reeds heeft in de Wetgevende Vergadering een vrij hevige botsing plaats gehad, t. w. in de zitting van eergisteren avond, ter gelegenheid van het rapport van den heer de Lasteyrie; de strijd werd gevoerd tusschen de Vergadering en den President der Republiek. In de zitting van heden veranderde men van terrein; toen werd er niet minder hevig gestreden tusschen de republiek en de monarchie.

De heer Berryer, verdediger van het monarchaal beginsel, heeft eene volledige overwinning behaald. Twee uren lang heeft hij de republikeinsche Vergadering bezig gehouden met zijne verwachtingen van een herstel der koninklijke, legitimistische regering, en zulks zonder tot de orde terug geroepen, noch zelfs een oogenblik in de reden gevallen te worden.

Daarna verdedigde de heer Lamartine het republikeinsch beginsel; doch — hoe zonderling! — hij kon zijn lofspraak geen half kwartier rustig vervolgen. Telkens viel de Montagne en de geheele linkerzijde hem met oorverdoovend geraas in de rede. Toen de redenaar de Presidiale Boodschap van 12 November jl. prees, riep Charras uit, dat die Boodschap niets anders was dan een werk van huichelarij. Toen werd Charras tot de orde geroepen, waarop 40 a 50 leden der Montagne vroegen om insgelijks met hem tot de orde geroepen te worden.

Over het geheel genomen, is de zitting van heden gunstiger voor het ministerie geweest dan die van gisteren. Op het woord *legitimiteit*, hoe groot de man ook zijn moge die het uitsprak, gevoelde de groote meerderheid van allen, die aan de denkbeelden van 1789 gelooven, de behoefte om zich rondom den voorzitter te scharen en de zinkende banier der republiek te ondersteunen. Dit oordeel bevat zeer veel waarheid, ofschoon het dan ook niet tot het uiterste moge komen, en dat voor alsnog geen ernstige strijd over den regeringsvorm van Frankrijk moge gevoerd worden.

Nog valt betreffende de zitting van heden te berigten dat de heer de Lasteyrie een hevigen bestrijder heeft gevonden in den Heer Vaudry. De rapporteur herhaalde zijne gezegden. Eindelijk trad een tweede lid der commissie, de heer Flandin op, ten einde eenige sprekers te bestrijden, die een votum van afkeuring tegen het kabinet hadden willen uitlokken. In hevige bewoordingen gispte hij de leden der permanente commissie, die naar Wiesbaden en Claremont zijn gereisd. Deze demonstratien noemt hij een waren vaderlander onwaardig. Eenigen leden dier commisssie pogen zich te verdedigen door te zeggen dat hunne reizen geen staatkundig doel hebben gehad, en dat zij alleen eene hulde van persoonlijke eerbied en gehechtheid hebben willen brengen. De heer Berryer heeft in zijne rede ook aangetoond het gevaar, dat voor de rust en welvaart des lands en de eendragt der ordelievende partij gelegen is in het roekeloos ontslag van den gen. Changarnier.

Morgen zou de President der Republiek, zegt men, het bepaald oordeel van den heer Thiers over den stand der zaken vragen. Men dacht dat hij het met den President niet eens zou worden.

— De vereeniging van de straat der Pyramides heeft gisteren eene vergadering gehouden De meerderheid heeft zich ten voordeele van het gouvernement verklaard.

— De generaal Piat protesteert in een brief in *le Pays* tegen eenige gezegden van de Lasteyrie betreffende het genootschap *Dix Décembre*. De generaal verklaart dat het genootschap nooit iets anders ten doel heeft gehad dan weldadigheid en onderlingen onderstand.

— De *National* zegt door den heer de Lamartine gemagtigd zijn te verklaren, dat hem geen voorstel is gedaan voor het gezantschap te Londen.

— Het dagblad *le Pouvoir*, hetwelk de *Dix Décembre* heeft vervangen, staakt zijne uitgave.

— Gisteren overleed Louis Perrée, hoofdredacteur van de *Siècle*, gewezen lid der constitueerende Vergadering.

MADRID, 10 Jan. Gisteren avond hebben de president van den raad en al de ministers hunne demissie aan de koningin aangeboden, doch H. M. weigerde dezelve aan te nemen. Naar men meent, is de oorzaak. welke daartoe heeft aanleiding gegeven de volgende: Gisteren avond was er concert in de salons van de koningin Maria Christina. Al de leden der koninklijke familie woonden hetzelve bij. De ministers waren niet genoodigd. Men beweert, dat de hertog van Valencia en zijne ambtgenooten zich beleedigd gevoelden over hetgeen zij als een blijk van oneerbiedige behandeling beschouwden. Deze reden is blijkbaar zeer onbeduidend en men gelooft, dat de ware oorzaak deze is: dat de hertog niet langer aan het bewind wil blijven, en dat hij sedert lang naar een voorwendsel zocht, om af te treden.

Het ministeriele ontslag was, volgens de *Epoca*, nog niet aangenomen.

Morgen zal bij den senaat in behandeling komen de door de Kamer der Afgevaardigden aangenomen wet wegens de magtiging tot inning der belastingen. De heer Galiano, lid der oppositie, zal een amendement voordragen en verdedigen.

— De houders van uitgestelde Spaansche schuld te Londen, hebben beslag gelegd op de fondsen die Spanje derwaarts afzond, ter betaling van het divident der active schuld. De minister van financien heeft zich daarover te Londen beklaagd, en kundige Engelsche advocaten zouden oordeelen, dat die in beslag neming onwettig was; waarschijnlijk zal de zaak voor de regtbank gebragt worden.

— Volgens berigten van Lissabon hebben de Afgevaardigden hun finantie comité benoemd; maar daarvan uitgesloten de heeren Silva Cabral, Albano en Lourenzo da Luz, die tot dusverre alle drie tot dat comité behoord hadden; de eerste was er zelfs president van. De Londensche *Morning-Herald* noemt dit een belangrijk feit, vermits het aantoont dat de opositie der partij van Silva Cabral tegen de staatkunde zijns broeders, graaf Thomar, zoo geducht niet is als men gemeend heeft.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Januarij. Lord Seaham, afgevaardigde der protectionnisten van Durham, gekwetst geweest door het springen van een kanon, was verleden jaar niet in staat de zittingen van het parlement bij te wonen, doch op een diner hem door zijne kiezers ter gelegenheid zijner herstelling aangeboden, heeft hij beloofd dat hij in de aanstaande zitting zich met zijne vrienden krachtig zou verzetten tegen de invoering der katholijke hierarchie.

— De *Advertiser* meent te kunnen berigten, dat Lord John Russell voornemens is om aan elken Katholijken geestelijke te verbieden den titel van bisschop of aartsbisschop aan te nemen, ontleend van eene Engelsche stad of graafschap. Eene uitzondering zou gemaakt worden ten gunste der Iersche prelaten; deze zouden de titels behouden die zij thans dragen.

Het blad voegt er bij, dat dit laatste gedeelte der plannen van het hoofd van het kabinet een hevigen tegenstand zal ontmoeten, vooral van de zijde der ministerieëele partij. Vele vrienden van het kabinet stellen zich voor, zegt de *Advertiser*, een voorstel te doen, strekkende tot afschaffing der bestaande katholijke hierarchie in Ierland, als het eenig middel om de »aanvallen van het hof van Rome" af te weren.

— De Eerw. P. Wolff, de ijverige missionaris, die zich zooveel roem verworven heeft op zijne reis naar Bokhara, heeft gisteren met het hem eigen talent in de St.-Andrieskerk, ten aanhoore van eene tallooze menigte het woord gevoerd. Hij verklaarde het gedrag des H. Vaders in den laatsten tijd, en deelde aangaande de persoon des Pausen belangrijke omstandigheden mede; iets waartoe hij zeer goed in staat is, vermits hij in zijne jeugd met den jongen graaf Mastai Ferretti gestudeerd heeft.

— Gisteren is er op nieuw ministerraad gehouden. De markies van Lansdowne, de burggraaf Palmerston, Lord John Russell, de Lord-Kanselier, Sir George Grey, graaf Grey, de kanselier der schatkist, de markies van Clanricarde, en Sir Fox Maule, allen ministers van Groot-Brittanje, waren daarbij tegenwoordig.

— In de meeste districten van Engeland houdt men voortdurend min of meer belangrijke *meetings*, om over den bekenden pausselijken maatregel te beraadslagen. H. M. ontvangt bijna dagelijks adressen te dier zake, vergezeld van betuigingen van gehechtheid aan haren persoon. Het schijnt, dat er eveneens petitiën hierover bij het parlement zullen inkomen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 17 Januarij. De *Ober-Post-Amt.-Zeit.*, berigt, dat de bondsraad niet uit *elf*, maar uit *negen* stemmen zou worden zamengesteld, en wel op deze wijze: Oostenrijk en Pruissen elk 2, Beijeren 1, Hanover en Saksen te zamen 1, Wurtemberg met Baden 1, het groot hertogdom met het Keurvorstendom Hessen 1 en al de overige staten te zamen 1. Deze verdeeling zou de overmagt van Oostenrijk nog veel meer verzekeren dan de verdeeling in elf stemmen.

Ook zegt men dat er plan bestaat om het stemmenaantal bij het *plenum* met 13 te vermeerderen, en daarvan aan Oostenrijk en Pruissen elk 6 en de overblijvende aan Beijeren te geven.

— Men wil dat de kwestie van het presidentschap bij het centraal bestuur nog niet beslist is.

— Uithoofde der bestaande oneenigheid tusschen de Deensche en Duitsche commissarissen, zijn deze commissarissen naar hunne respective regeringen teruggekeerd, om nadere instructien te vragen. Overigens verzekert men dat Denemarken niet ongeneigd is eene vereeniging van Sleeswijk en Holstein toe te staan.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 Jan. De zitting van de Kamer van Vertegenwoordigers van gisteren, waarin de discussie over het budget van oorlog werd voortgezet, heeft zich door een zonderling incident gekenmerkt. De gen. Chazal had den heer Thiéfry, ter zake zijner redevoering over de oorlogsbegrooting een vinnigen brief geschreven en hem tevens tot een tweegevecht uitgedaagd. De Kamer verkeerde daarover in zulk eene spanning, dat de voorzitter, op het voorstel van den heer Loos, de Kamer in geheim comité deed overgaan; hierin is echter niet beslist, zoodat morgen een tweede geheim comité zal gehouden worden. De openbare zitting werd heropend, doch zij leverde niets belangrijks op, bij gebrek aan aandacht.

(Heden verneemt men, dat de zaak tusschen de heeren Chazal en Thiéfry geschikt is en dat de generaal Chazal zijn brief intrekt.)

— Z. M. heeft benoemd tot president der regtbank van Koophandel te Antwerpen den heer C. C. van Kerkhove, tot regters de heeren David, Gevers en Thijssens-Laermans.

— De stukken betreffende het ontwerp van een straatweg van Turnhout naar de Hollandsche grenzen, in de rigting van Tilburg, zullen van 25 Januarij tot 25 Februarij op het provinciaal gouvernementshuis te Antwerpen, gedeponeerd zijn; tevens zal er een register geopend worden, waarin ieder bevoegd zal zijn, zijne aanmerkingen op te teekenen.

— Graaf Duval de Beaulieu, Belgisch gezantschaps-secretaris te Constantinopel, is aldaar aangekomen.

— De Eerw. P. Leblanc, S. J. is te Tronchiennes overleden in den ouderdom van 77 jaren.

— De blinde pianist Ferdinand van Ommeren, Nederlander van geboorte, heeft te Antwerpen eenige concerten gegeven, waar hij met grooten lof is overladen.

— Op Nieuwjaars dag ging in zeker dorp bij Aalst, een 80 jarige grijsaard verheugd over de straat met een groote peperkoek onder den arm; die koek was een geschenk, dat hij ontvangen had van zijne peettante te Aalst, Maria de Neve genaamd. Die goede peettante is 103 jaar oud.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 18 Jannarij.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De stilte in het artikel blijft aanhouden terwijl er hier en daar enkele verkoopers zijn te voorschijn gekomen, waardoor men goed ordinair *Java* tot 29 cs. bij partij heeft afgegeven. Tot dezen prijs sluit de markt iets fermer, hoofdzakelijk veroorzaakt op de verbeterde buitenlandsche berigten.

THEE. De omzettingen bepaalden zich tot de behoefte, bij onveranderde prijzen.

SUIKER. *Ruwe*. Behalve de eergisteren in veiling gebragte 947 vaten *Surinaamsch*, dewelke iets boven de taxatie coulant zijn verkocht, echter eene verlaging van *f* 1 a 1½ op de voorgaande prijzen aanduiden, is hierin verder niets bijzonders voorgevallen. *Geraffineerd voor uitvoer*. Nog altijd kunnen zich de verkoopers en de koopers omtrent de prijzen niet vereenigen, vooral voor de levering op latere termijnen, zoodat er hierin wederom geene omzettingen van eenig belang te vermelden zijn. De noteeringen zijn als volgt: *Crushed* N S R N°. 1 *f* 34, N°. 2 *f* 32, N°. 3 *f* 31, B K N°. 1 *f* 31½, N°. 2 *f* 30½, B en H en S en T N°. 1 *f* 31, N°. 2 *f* 30, N°. 3 *f* 29, W en Z *f* 29, om dadelijk te ontvangen. Van *Kandij* zijn verscheidene partijtjes voor uitvoer genomen. In *Consumtie* zijn de prijzen iets lager aan te nemen. *Melis Stoom* N S R N°. 1 *f* 66 a 67, N°. 2 *f* 60 a 61, B K N°. 2 *f* 60, B en H N°. 1 *f* 59 a 60, N°. 2 *f* 58 a 59, N°. 3 *f* 57, W en Z *f* 54. *Basterden geel f* 45 a 48, *helbruin f* 41 a 43, *bruin f* 39 a 41. *Stroop* onveranderd. *Stoom f* 19 a 20, O F *f* 21 a 23.

SPECERIJEN met genegen verkoopers, zonder dat zulks tot zaken aanleiding heeft gegeven. *Chinesche Kaneel* 68 a 70 cs. *Spaansche Saffraan* met *f* 19 a 19½ betaald.

FRUITEN stil zonder kooplust. Van de op 16 geveilde 733 vaten *nieuw Samos Rozijn* is slechts een klein gedeelte tot *f* 8 voor gezonde waarde verkocht, terwijl de daarbij geveilde 82 fusten ligt beschadigde nieuwe *Cephalonia Krenten* van *f* 12⅞ tot *f* 14½ grif zijn van de hand gegaan. Nieuwe *Zantische Krenten f* 14½, nieuw rood *Smirna Rozijn f* 14¾ a 15½. *Malaga f* 13½, *Muscadel f* 26 28 *Fransche Pruimen f* 13½. *Amandelen* prijshoudend. *Succade* stil.

KRUIDENIERSWAREN. *Rijst*. Terwijl men aanhoudend voortgaat zeer stijve en zelfs verhoogde prijzen voor ongepelde *Java* soorten aan de eerste-hands houders te betalen, zoo als onder anderen alhier voor ca. 5000 balen ongepelde *Tafel f* 9⅜ en te Rotterdam voor 2849 balen blank ongepeld *Java f* 8 en 2560 balen ongepelde *Tafel* à *f* 9½, kan men daarentegen over het algemeen de gepelde soorten zeer laag en zelfs zonder de minste verhouding koopen; blank gepeld *Java f* 8¼ a 9, dito *Tafel f* 10½ a 10¾. *Aracan f* 7¾ a 8¼.

TABAK. Zonder handel in de eerste hand bij vaste prijzen, terwijl er in de tweede hand de vraag voor consumptie geregeld blijft aanhouden; De onlangs aangevoerde 1098 pakken Java zijn nu onderzocht bestaan in gewoon dekblad met binnengoed, en zullen waarschijnlijk in de volgende week aan de markt verschijnen

HUIDEN over het algemeen tot lagere prijzen met meer kooplust. *Buenos Ayres* bijna zonder voorraad. Van Java zijn eenige aanvoeren aangekomen dewelke spoedig aan de markt worden verwacht. Inlandsche gedroogde en gezoutene stil en iets lager te koop, daarentegen blijven gedroogde prima Kalfsvellen voortdurend gevraagd.

VERFWAREN. *Indigo*. In het begin dezer week zijn hiervan 40 kisten zoo *Java* als *Bengal* tot vaste prijzen voor uitvoer genomen, na het aankomen der Overlandpost, zijn de houders iets handelbaarder geworden. *Cochenille* flaauw en zonder de minste vraag. Van *Java* zijn 55 kistjes particuliere aanvoer en van zeer geringe kwaliteit aan de markt gekomen, waartoe nog geen bijkomend bod gemaakt is. Verfhouten over het algemeen aangeboden zonder koopers. *Harst*. Amerikaansch bruin *f* 2¾ E. Meekrap onveranderd.

BANCA TIN op *f* 49½ a 50 prijshoudend.

HONIG niet meer zoo gewild; *Havana f* 19 E. *Bretagne f* 17 E, *Oostvriesche f* 16 a 17, *Inlandsche f* 15 a 16; *Inlandsch geel Was f* 81 a 82.

STERKE DRANKEN. Van *Batavia Arak* zijn 100 leggers per Augusta aangekomen. *Genever* eerste soort *f* 15; tweede soort *f* 14. *Moutwijn f* 9½ a 10¼ a contant.

VETWAREN. *Talk* en *Smeer* moeijelijk te verkoopen. *Geele Petersburger f* 24 a 24½; *dito Zeep f* 22¾ a 23. *Amsterdamsch Smeer f* 22½. *Buitenlandsch f* 21 a 22. *Amerik. Reuzel f* 18 a 20. *Traan*. Van *Berger lever* zijn enkele partijen bijsoorten in speculanten handen overgegaan. Echte *bruine Berger f* 44½ a 45, *blanke f* 47½ a 48. *Zuidzee f* 37 E. *Archangel f* 37 a 39. *Patent-Olij* a contant *f* 36¾. *Reuzel-Olij f* 33. *Talk-Olij f* 31½.

VISCH zonder verandering.

FIJNE ZADEN. *Klaverzaad* wordt voor Engeland meer gevraagd. Van *Wit* zijn de afwijkende kwaliteiten tot *f* 15 a *f* 21 bijna opgeruimd; waardoor de extra puike jarige soorten van *f* 25 a 27 nog maar ter markt blijven. Keulsch *rood* is *f* 25 a 26, Maas *dito f* 22 à 24 te koop. Bruin *Mosterdzaad* wordt meer gezocht. Eene partij *Prima soort* is tot *f* 16¾ voor uitvoer afgedaan. *Kanariezaad* op de buitengewoon lage prijzen voor speculatie genomen, als 600 mudden *Vriesch* tot *f* 7¾ en 100 mudden *Noord-Hollandsch* tot *f* 8 a 8½. In andere *Zaden* gaat niets om.

ROTTERDAM, 17 Jan. (*Overzigt der Week*). KOFFIJ. De flaauwe stemming, maakte in de eerste dagen der week verdere vorderingen; goed ord. Java werd tot 29 cts. gelaten en er moet zelfs tot 28½ cts. gedaan zijn, doch was dit eene kwal. die op den naam van goed ord. geene aanspraak konde maken; in die dagen was het artikel regt flaauw te noemen, hoewel er nagenoeg niets omging. Later kwam er echter meer vertrouwen en er moet tot 29 cts. vrij wat in goed ord. Java omgezet zijn. Onder dien prijs zijn houders bepaald ongeneigd af te geven, hoeveel moeite er ook gedaan wordt de prijzen te drukken, en laat het zich wel aanzien, dat er spoedig eene betere stemming voor het artikel komen zal. Van de partikuliere aanvoer per *Boerhave* is de helft, 2300 Java tot geheimen prijs afgedaan. In West-Indische soorten is het bij voortduring stil; in ladingen per *Lightning*, 1434 b. Domingo, en *Carl*, 4000 b. Brazil, is niets voorgevallen, daar beide vooreerst van de markt gehouden worden.

SUIKER. *Ruwe* bleef zonder omgang, en is er over de stemming geene verandering te melden. Per *Canton* zijn 447 kranj. voor particuliere rekening aangevoerd. In *Geraffineerd* had eene afdoening van 200 m. kilo H. v. O. tot geheimen prijs dadelijke levering plaats.

THEE. Tegen 6 Februarij aanstaande komen 629/4 k. Congo en 137/12 k. Souchon Congo per *Henriette Clasina* van Canton aangevoerd, in veiling. In den stand van het artikel is geene verandering; de omgang bepaalt zich alleen tot kleinigheden in de tweede hand voor de behoefte tot vroegere prijzen.

RIJST. Per *Drie Gebroeders* arriveerden 2560 b. Tafel en 2349 b. blank Java, welke de eerste tot *f* 9½, de laatste tot *f* 8 afgedaan werden. Verder werden per *Canton* 6340 matten Java aangevoerd. Buiten de genoemde afdoeningen is er niets meldenswaardig omgegaan, en blijven de prijzen onveranderd.

SPECERIJEN. In veiling werden wegens beschadigdheid verkocht 661 b. Peper tot 16½ à 18 c.; 64 b. dito bijna geheel beschadigd, tot 17 à 17½ c.; en 27 b. BS. Piment tot *f* 30 in Entr. Met Noot en Foelie is het flaauwer. 1°. Noot zoude tot 195 à 190, en Foelie tot 180 à 175 c. te koopen zijn. Per *Drie Gebroeders* werden 196 b. Peper aangevoerd.

VRUCHTEN onveranderd en nagenoeg zonder omgang; in de aangevoerde nieuwe Krenten hebben geene afdoeningen plaats gehad, daar de laatste prijzen niet te bedingen zijn, en houders daaronder niet schijnen te willen afgeven.

HONIG. Voor 15 fusten Havana, dezer dagen aangevoerd, wordt *f* 17 in Entr. gevraagd; *f* 16 in Entr. is te vergeefs geboden.

TABAK. In de eerste hand werden verkocht 18 v. Maryland, per *Leila*, en 46 v. dito, per *Vandalia* aangebragt. De stand van het artikel is onveranderd gunstig.

HUIDEN. Omzettingen hebben in dit artikel niet plaats gevonden; aan de markt kwamen 1600 Oost-Ind. Koe-, en 1200 Buffelhuiden per *Gertrude*, welke tot 42 c. en 22 c. misschien te koopen zijn.

KATOEN. Tot geheim gebleven prijs vonden 69 b. Noord-Amerikaansche en 70 b. Domingo koopers. De positie van het artikel onderging verder geene verandering.

WOL. Hiervan hadden in de laatste weken eenige aanvoeren plaats, welke tegen 26 Februarij in veiling aangeslagen zijn, bestaande in 182 b. Russ. Merinos, 90 b. dito Zigay, 10 b. dito Donsche, 70 b. dito Krim, 9 b. Barbarijsche, 21 b. Syrische en 3 b. Merinos Curaçao.

ROTTERDAM, 17 Januarij. Manifest van de Nederlandsche schoener *Johanna Catharina*, kapt. Claus, bestemd voor Cowes om orders, voor Londen of Hamburg en Amsterdam. Zeildag van Whampoa 1 November 1850. Vracht *f* 110 en 15 pCt. per last.

De lading voor Amsterdam bestemd bestaat uit: 649/4 kn. Souchon Thee, 616 kn. Gember, 102/mille Manilla Sigaren, 62 collis Diversen.

Van de heden geveilde 320/1, 23/2 kn. Muscadel Rozijn in lagen zijn verkocht 116/1, 19/2 kjs. tot *f* 14¾ à 23, en het restant opgehouden.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 17 Jan. Rogge. De williger stemming, welke zich in het laatst der voorgaande week openbaarde, bleef tot heden voortduren, zoodat tot klimmende prijzen vele partijen zijn omgezet. Men noteerde successivelijk: 140/2 ℔ Archangel *f* 148 6/w.; 141/2 ℔ Koers. *f* 161; 145/2 ℔ Libau *f* 164, 6/w.; 140/2 ℔ Riga *f* 149, 150 6/w.; 143/2 ℔ Koers. *f* 163 3/m.; 143/2 ℔ Libau *f* 164; 165 6/w.; terwijl voor 141/2 ℔ Arensburg. te vergeefs *f* 165 geboden werd.

Gerst daalde ook eenigzins in de betere stemming, doch was niet dan bij uitslijting te plaatsen, als volgt: 129/2 ℔ Libau *f* 135 6/w.; 130/2 ℔ dito *f* 137, 138 6/w.; 129/2 ℔ Koersche *f* 138 3/m.

Moutwijn bleef dagelijks *f* 10¼ met redelijken handel, doch was in de laatste dagen moeijelijker te bekomen.

Genever *f* 13,75; Amst. Proef *f* 15,00.

UTRECHT, 18 Jan. Tarwe *f* 6,00 tot 7,50; N. Rogge *f* 5,50 tot 5,75; Garst *f* 4,40 tot 4,60; Boekweit *f* 6,10 tot *f* 6,50; Haver *f* 2,50 tot 3,00; Groene Erwten *f* 10,50 tot *f* 12,25; Graauwe Erwten en Capucijnders *f* 10,50 a 12,75; Boter *f* 0,70 tot 0,84, het Ned. pond; L. Kaas *f* 20 tot 24 de 100 Ned. ponden.

ZWOLLE, 17 Jan. Tarwe *f* 6,75 a 8. — Rogge *f* 5,25 a *f* 5,90. — Garst *f* 3,70 a 4,00. — Boekweit *f* 5,00 a *f* 6,20. — Boonen *f* 5,30 a 6. — Graauwe Erwten *f* 8 — Aardappelen *f* 1,50 a 2,20. — Boter per ⅛ ton *f* 15 a 15,50, per Ned. ℔ 60 a 82½ cs. — Vette Varkens 22 a 25 cs. per N. ℔ ruw.

DEVENTER, 17 Jan. Tarwe *f* 7,00 a 7,75. — Rogge *f* 5,40 a 5,75. — Garst *f* 4 a 4,50. — Haver *f* 2,80 a 3,40. — Boekweit *f* 5,60 a 6,20. — Paardenboonen *f* 5,— a 5,25. — Boter per ⅛ ton *f* 12 — a 14,50.

ANTWERPEN, 17 Jan. HUIDEN. Sinds de laatste veiling zijn gerealiseerd, circa 9000 gedr. en 300 gez. Buenos-Ayres en Montevideo.

GEDROOGDE FRUITEN. Aangeslagen ter veiling ca. 130 v. *Rozijn*, 250 k. *Pruimen* diverse sorteering en 500 matjes *Faro* en *Commadre Vijgen*. *Peper*. Is gedaan ongeveer 200 b. ligte.

TALK. Ca. 9000 kilo Inlandsch.

HAVRE, 15 Jan. KATOEN. Sedert de Prijs-Courant van Vrijdag is eene daling van 1 a 2 c. te bespeuren, vermits de voorraad van 109 a 111 c. begint toe te nemen; soorten van 107 c. en lager daarentegen schaarsch. Sedert Vrijdag zijn 3550 b. afgedaan van de 11,800 aangevoerde; de voorraad blijft alzoo 61,500 b.

KOFFIJ. Verkocht: 373 b. Rio a 60 fr.; 37 id. a 68 fr.; 109 b. Bahia 57 fr., alle Entr.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	17 Jan. 4½ u.	gebl.	18 Jan.	4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	$56\frac{15}{16}$	$57\frac{1}{16}$	57⅛	57⅛
Dito Dito	3	$66\frac{15}{16}$	$67\frac{1}{16}$		
Dito Dito	4	88	$88\frac{1}{16}$	88⅝	88⅝
Dito Obligatien O. I.	4	87	$87\frac{1}{16}$		
Amortis. Syndic.	3½	89	88⅞		
Handel-Maatschappij	4½	103¼			
Aand. Rijn-Spoorweg		93⅞	93⅞		
Aand. Holl. S. M.		62			
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		47¾	47¾	$47\frac{5}{16}$	
FRANKRIJK, Obligatien	3	53⅝	$53\frac{11}{16}$	53¾	$53\frac{11}{16}$
SPANJE bij *Ardoin* £ 85.	5	12	$11\frac{15}{16}$	12	
Dito Dito » 510.		$12\frac{3}{16}$	12⅛	$12\frac{3}{16}$	
Dito Onbep. Stukken.					
Dito	3	39⅛	39¼		
Dito Binnenl. 2400 P.		33¼	33¼	$33\frac{5}{16}$	33¼
Coup. *Ardoins*		$7\frac{11}{16}$			
Passive					
Fransche Uitgest.					
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		$35\frac{1}{16}$			
Dito Dito		$34\frac{13}{16}$	34[illegible]		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	105¼	105[illegible]		
Dito Dito 1828 en 1829		104⅜	104¼		
Cert. bij d°. 1831 en 1833					
Dito	4½	94⅞	94⅞		
Dito bij *Hope*	4	87	86¾		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		86⅜	86		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		65⅞	65¾	65⅞	
POLEN, Aand. à fl. 500		144	144½	144½	
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50	*f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	70¼	70¼		
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	37¼	$37\frac{1}{16}$	37⅛	
Dito Nieuwe	5	76	76	$76\frac{1}{16}$	76⅛
Ween. Bank bij *Goll en C°.*			76¾		
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.					
BRAZILIE te Londen 1824	5	89¼			
Dito Leening 1843	5	87¾			
Dito £ 200					
PERU					
MEXICO	5	34⅛	33⅞	34¼	34
VENEZUELA 6 pCt. nu	4				
NEW GRENADA 6 pCt nu	1½				
ECUADOR					
Grieken	*f*				

Louisiana bij Hope 5 pCt 96½.

Binnenl. fondsen waren over het geheel iets aangenamer. 3 pCt. Fransche insgelijks een weinig hooger. Spaansche nagenoeg onveranderd. Van de overige vreemde fondsen waren Metallieken iets vaster; in de andere fondsen ging weinig om en bijna geen variatie in de koersen. Mexicanen bij eenig affaire ongeveer ¼ pCt. lager.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56¼; Zigt Parijs $56\frac{3}{16}$; 2/m. Londen 11,72½; Zigt Londen 11,80; 2/m. Hamburg 35⅛; Zigt Hamburg $35\frac{3}{16}$; 3/m. Lissabon 41½; 3/m. Porto 41½; 2/m. Petersburg 1,83.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 17 Jan. Belg. leen. 2½ pc. 50; 5 pc. 97⅝; 1840, 5 pc. 98⅜; Spanje Ard. 5 pc. $11\frac{1}{16}$; Binnenl. 3 pc. —; Coupons —; Rom. Leening 76.

PARIJS, 16 Jan. Fransche 3 pc. 56.95; 4 pc. —,—; 5 pc. 94,90; 5 pc. N. 94,85; Schatk. —,—; Bank-Actien 2230,—; Belg. 1840, 5 pc. 100½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. 97,20; Spanje, Buitenl. 3 pc. 37½; Binnenl. 3 pc. 32¼; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 955,—; 1849 935,—; Haïti —; Portugal 5 pc. —; Rom. Leening 76.

MADRID, 10 Jan. Spanje 3 pc. 33½; 5 pc. 12¼; Uitg. Schuld $3\frac{13}{16}$; Coupons 6¾.

WEENEN, 15 Jan. Met. 2½ pc. —; 4 pc. —; 4½ pc. 82½; 5 pc 94¾; Bank-Actien 1139; Lot. fl. 250, —; id. fl 300, —.

BERLIJN, 16 Jan. Schuldbr. 3½ pc. 84⅜. Loten 120¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 90¼; Pools. 4 pc. 79½; Loten fl. 200 —; id fl. 300 145¼; id. fl. 500 81⅛.

HAMBURG, 16 Jan. Rusl. Eng. Leen. 104; Stiegl. 4 pc. 86½; Spanje, Ard. 5 pc. 11¼; Binnenl. 3 pc. 31⅛.

FRANKFORT, 16 Jan. Met. 5 pc. 72½; 4 pc. 56¾; 2½ pc. 38; Bank-Actien 1050; Darmst. Loten fl. 50 73⅛; id. fl. 25 28; Badensche Loten fl. 50 53½; id fl. 35, 32; Nassausche 25⅝; Holl. 2½ pc. 56⅞, Werk. Sch. 4 pc. 87¾; Sijndic. 3½ pc. 88,

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 17 Jan. O. L. Bok, de Jager, Samos.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM

Per het schip *Zuiderzee*, van Havana, zijn nog aangebragt 25 b. Tabak, 10 k., inhoudende 115,150 st. Sigaren; 3 b. Bast, aan de Erven Wed. J. van Nelle, te Rotterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 Januarij in lading naar:

Keulen	L. de Ruiter, Cöln N°. 29.
	W. Lintz, Herman.
Ludwighaven	A. Hartman, Ludwighaven N°. 6.
Manheim	J. Dorsenbach, Jacob.
Duisburg	H. Kamps, Vlijt en Hoop.
Dusseldorp Neus en Urdingen	C. Brugman, Niederrein N°. 8.
Maintz	W. Keller, Maintz N°. 1.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Maastricht	P. Weeks, Stad Amsterdam.
s Hertogenbosch en Maastricht	Jos Maas Pz., de Vrouw Maria. (Sluit 18 Jan.)
Venlo en Roermond	F. Koppelaars, l'Hirondelle. (Beurt L. de Rijk en C°.)
Tiel	C. van Uden, de Vrouw Magdalena. Vertrekt 21 Jan.

KEULEN, 16 Januarij in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Berns Köln N°. 11.
Rotterdam	„ Demmer „ „ 25.

Rijnhoogte: ARNHEM 17 Jan. 1 el 83 dm. KEULEN 17 „ 7 vt. 8 „

MENGELWERK.

De Liefdadige Zusters „der Armen."

(Uit de *Ami de la Religion*.)

Het is u zekerlijk wel eens gebeurd, waarde lezer, dat God u de gelukkige gedachte in het hart stuurde om aan arme lieden in hunne schamele woning troost en eene almoes te komen aanbrengen; en gij hebt dan ook niet zonder het innigst medelijden den treurigen toestand kunnen aanschouwen waartoe vooral oude lieden gebragt zijn, zoo de armoede hare ontberingen en nijpend gebrek voegt bij de ongemakken die aan den ouderdom noodwendig verbonden zijn. Hetzij die oude lieden braaf, hetzij ze ongeregeld geleefd hebben; hetzij gebrek aan zorg voor de toekomst, of, zoo gij wilt de ondeugd, hen gebragt hebbe tot dien treurigen staat van verlatenheid; hetzij onverdiende rampen dat treurig uiteinde hebben bereid aan een werkzaam leven, — *dit* staat in ieder geval vast, dat hun lijden zwaar is, en al vroegt gij ook niet naar de oorzaak van dat lijden, dan toch gevoelt gij den grootsten spijt dat gij hun niet dan voor het oogenblik eenigen bijstand kunt geven. Gij hebt begrepen dat die ongelukkigen eene dagelijksche zorg behoeven, de teedere zorg van eenige huisgezinnen, die hen geheel onder hunne bescherming nemen; dat zij behoefte hebben aan het hooren van eene stem, die hun vriendschappelijk toespreekt; want zij zijn wel zeer verdrietig, die dagen, die men geheel alleen moet doorbrengen met de herinnering aan een misschien kwalijk besteed leven, en met de treurige gedachte aan eene dagelijks al duisterder toekomst!

Welnu, wat zoovele ijverige en godvruchtige lieden in Frankrijk, gloeijend van ware christenliefde, en zelfs voorzien van tijdelijke goederen, jaren lang gewenscht hadden, dat hebben sedert eenigen tijd twee arme meisjes in dat land tot stand gebragt. Hun liefdewerk, met een levendig geloof begonnen, heeft zich allengs uitgebreid en zal weldra eene belangrijke plaats beslaan in den rei dier liefdadige katholijke inrigtingen, welke Frankrijk zich teregt beroemen mag, tot geluk der lijdende menschheid te hebben daargestelde.

In het jaar 1838 woonden in het stadje Saint-Servan, in Bretagne, twee eenvoudige handwerksters, de eene 18, de andere slechts 16 jaren oud; zij dienden God in eenvoud en uit geheel haar hart. Eensklaps kwam het denkbeeld bij haar op om zich aan de verpleging van oude lieden toe te wijden; en in dit edelaardig voornemen werden zij krachtig ondersteund door den Eerw. Le Pailleur, vikaris der parochie. Zij stelden zich onder de bescherming van de H. Maagd en van de HH. Joseph en Augustinus, en begonnen met zich te belasten met de verpleging van eene arme blinde vrouw van 78 jaren, die door den dood harer zuster geheel hulpbehoevend geworden was. Zij bragten die ongelukkige vrouw naar een zoldertje, bewoond door Jeanne Jugan, eene oude dienstmaagd, die van het liefdadig voornemen mede kennis droeg. Nu stonden zij wat vroeger op, gingen wat later naar bed, en voegden nog eenige ontberingen, bij die welke haar gewoon werkzaam leven reeds medebragt, en hierdoor had de arme blinde vrouw aan niets gebrek. Dit was voorwaar reeds een benedigend begin. Nu namen de beide meisjes eene andere oude vrouw op, die niet meer loopen kon. In 1841 huurde de Eerw. Le Pailleur eene woning, die vroeger tot eene herberg had gediend, en eenige dagen later genoten twaalf arme oude vrouwen aldaar huisvesting en verzorging. Zij, die daartoe nog krachten genoeg bezaten, poogden door uit te gaan nog iets te verdienen; het bureau van weldadigheid verschafte als gewoonlijk hulp; de Zusters bestierden de huishouding, zorgden voor den maaltijd en hielden de woning schoon. Op eene even schrandere als eenvoudige wijze wisten zij zich voor hare arme verpleegden linnengoed te verschaffen van de openbare liefdadigheid.

Het duurde niet lang of de aanvragen van arme oude lieden, om in het gesticht geplaatst te worden, werden zoo veelvuldig, dat het noodig werd een grooter gebouw te betrekken. De Eerw. Le Pailleur kocht voor 22,000 fr. een oud kloostergebouw; hij verkocht daarbij zijn zakhorologie en andere kostbare voorwerpen; Jeanne Jugan gaf de 600 fr. gereed geld, die zij bezat, ten beste; de twee zusters, die het gesticht hadden opgerigt, kregen van hare familie te zamen ongeveer 900 fr. bijeen; eene vierde handwerkster, die in de Vereeniging was opgenomen, bragt ook haar kapitaaltje in, t. w. 400 fr. Hiermede kon men nu reeds de kosten betalen en een weinig op den koopsom afdoen. Voor het overige vertrouwde men op de Voorzienigheid, die de vrome jonge dochters dan ook niet teleur stelde; want na verloop van een jaar was het huis betaald. Dat verheven vertrouwen op de Voorzienigheid is het onderscheidend kenmerk van de »kleine Liefdadige Zusters der armen"; en wij zouden te wijdloopig worden indien wij alles wilden opsommen wat het bewijs levert hoe merkbaar zij door God beschermd zijn geworden. Een enkel feit vinde hier nog eene plaats:

Eens (het was in den winter en vrij koud) waren de vrome Zusters zeer uitgeput; zij hadden al de spijs die zij bezaten, aan hare verpleegden uitgereikt, zoodat, toen het hare beurt werd om den maaltijd te beginnen, er niets was overgebleven dan een kwartpond brood, zonder meer. Nog nooit hadden zij zich zoo gelukkig gevoeld, dan toen zij zoo zeer hare eigene behoeftigheid gadesloegen, en er ontstond een edelmoedige strijd, wie zich aan dat stukje brood vergasten zou. Maar God maakte er een einde aan; er werd gescheld: het was de knecht van de pastorij, die eene mand met brood, vleesch en verdere eetwaren bragt.

Alras deed zich op nieuw behoefte aan meerder plaatsruimte gevoelen; het terrein achter het gebouw bood de gelegenheid aan om een paar vleugels aan te bouwen; de Zusters deden zelve de voorbereidende werkzaamheden, en juist toen men aan het bouwen zou gaan, ontving de Eerw. Le Pailleur een legaat van 7800 francs ten behoeve van het gesticht, en bijna te gelijkertijd ontving Jeanne Jugan 3000 francs als zoogenaamde *prix Monthyon*, zijnde de hoogste belooning voor menschlievende daden. Dit was inderdaad reeds een groote schat. Nu hielpen de inwoners ijverig mede; de boeren in den omtrek deden voor niet de karvrachten tot aanvoer der bouwstoffen, en de nieuwe vleugels waren binnen kort opgetrokken, betaald en door arme lieden bewoond.

Thans vindt men in het moederhuis te Saint-Servan, in Bretagne, 90 verpleegde oude lieden van beider kunne, bediend door veertien Zusters. Het liefdadig werk, dat zulk een geringen oorsprong had, heeft thans eene uitbreiding erlangd die de nederige oprigtsters zich zeker nooit hadden voorgesteld. Te Rennes, Dinan, Tours, Parijs, Nantes, Besançon, Angers, Bordeaux, Rouaan en Nancy zijn gestichten voor oude lieden, bediend door de »Liefdadige Zusters der Armen." En al deze gestichten zijn daargesteld even als dat van Saint-Servan, zonder fondsen, en alleen door de kracht der liefdadigheid en van het geloof, waardoor men bergen verzet.

Zoo is ook in het gesticht te Parijs (*rue St. Jacques N°. 277*) waarover in het artikel, waaruit wij deze bijzonderheden ontleenen, vrij uitvoerig spreekt, alles uit liefdadige giften bijeen gebragt, en zelfs zonder dat door de Zusters of van harentwege daartoe eenig ander middel gebezigd is dan het *Gebed*, met het onbepaald en geloovig vertrouwen op de Voorzienigheid. Het is waar, zij hadden zich aanvankelijk menige ontbering moeten getroosten; zelfs zoo, dat zij gedurende den laatst afgeloopen winter op den kouden grond sliepen, en zelfs zonder eenig dek, om toch maar zoo veel oude lieden als mogelijk was, van een warm nachtleger te kunnen voorzien. Zoo had ook elk der Zusters in het begin maar één stoel, dien zij naar de slaapkamer, naar de kapel en naar de eetzaal, kortom overal, moesten medenemen, waar hare tegenwoordigheid gevorderd werd.

Maar thans is het gesticht goed van huisraad voorzien, ofschoon het dan ook zeer eenvoudig, ja zelfs nog eenigzins armoedig te noemen is; ten minste wat voor het gebruik der Zusters dient. Maar alles wordt in de ruimte besteed en niets wordt gespaard voor de dienst der oude lieden. De slaapzalen en eetzalen (afzonderlijk voor mannen en vrouwen) zijn ruim, luchtig, zuiver en wel ingerigt. Nog eene opmerking en (zij is van groot belang): onder de oude lieden die in deze gestichten worden opgenomen, vindt men er velen die in langen tijd hunne godsdienstpligten hebben verwaarloosd; voor dezen is de komst in het gesticht een onwaardeerbaar geluk, dat zij dan ook met innige vergenoegdheid en met tranen van aandoening in de oogen dikwijls erkennen.

Om ongeveer 90 personen den kost te geven, zal een enorm kapitaal noodig zijn, zal men zeggen. Doch het gesticht leeft meest van de dagelijksche liefdadigheid. De Zusters weten van alles partij te trekken. Zij zamelen aan de groote Collegien, vooral het collegie Rollin, vervolgens bij bakkers, slagters, kruideniers, enz., het eenigzins droog geworden brood, wat vleesch, specerijen, enz. in; de koffijhuizen schenken haar de overgeblevene koffij; goede lieden geven hunne gedragene, soms half versleten kleederen; kortom, alles wordt ten nutte besteed, en niets gaat er te loor.

Wie moet niet verbaasd staan als hij zooveel goeds ziet verrigten met zoo weinig stoffelijke middelen? Wie moet, bij het aanschouwen van zulk eene wonderdadige uitbreiding van dit uitmuntend en hoogstverdienstelijk Werk der Liefde, God niet in stilte dank zeggen, die zich van het geringe en nederige bedient, om de wonderen zijner Kerk tot stand te brengen?

Hoeveel boekdeelen heeft men in Frankrijk en elders niet vol geschreven over het *pauperisme*, over de uitroeijing der bedelarij, over het geluk der behoeftige standen, — en dit alles zonder iets degelijks voort te brengen; terwijl een vergeten katholijk priester, wien niemand kent, en twee arme meisjes, die niets weten dan het bidden van hun rozenkrans, in tien jaren tijds reeds vele honderden arme verlaten oude lieden opgenomen, gevoed en getroost hebben. Zoo iets kan alleen het katholicisme uitwerken, omdat daarin alleen de ware geest van Christelijke Liefde van zelfverloochening en opoffering voor den Naaste, ter eere Gods, te vinden is.

Voor het, door den brand, op den Tweeden Kersdag, dood arm geworden huisgezin alhier, is bij den ondergeteekende ontvangen een brief met het postmerk Schiedam, inhoudende: twee muntbilletten, elk ƒ 10, onder de spreuk: DE AALMOES ZUIVERT VAN DE ZONDE, Eccles. II: 3. Van eenen onbekenden uit B... twee halve gouden Willemen. Van den wel-ed. geb. H. B.... v. V. enz. enz. zes guldens.

Edele gevers! hartelijk dank zij u, namens het arm gezin toegebragt; terwijl de ondergeteekende andermaal de christelijke mildadigheid zijner landgenooten voor deze behoeftige lieden inroept.

Wehl, bij Doesburg, 15 Jan. 1851. — L. G. A. JANSEN, *Pastoor*.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 Januarij.

BEVALLEN (16 Jan.): L. E. van Batenburg, geb. Kleman, Z. - W. F. J. van Holy, geb. Belder, Z. - L. Middendorp, geb. van Riet, D.

OVERLEDEN (13 Jan.): C. M. Althoff, 19 j. — (15 Jan.): W. F. Behrens, 8 j. - A. G. Witteveen, wed. W. R. Eysendooren, 73 j. — (16 Jan.): J. H. F. Cox, 15 m.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.